

Archief

MASTERCOURSE OPEN DATA & HERGEBRUIK

KANSEN VOOR DE VERANDERENDE ARCHIEFFUNCTIE

Voor archivariissen, managers en adviseurs binnen de archieffunctie van decentrale overheden. Delen en leren staan centraal in drie bijeenkomsten, een doe opdracht en coaching on the job.

State of the art kennis en vaardigheden op het gebied van open data pro-actieve openbaarheid, het aanjagen van hergebruik en meer. Samen met collega's uit het veld. Heel praktisch!

START

UTRECHT: JUNI 2016

EINDHOVEN: SEPTEMBER 2016

THEGREENLAND.EU/MASTERCOURSE

WELKOM

VANMIDDAG

15.30 Welkom

15.40 Watskeburt?!

16.30 Beweging

17.30 Tom Kunzler

VANAVOND

18.00 Eten

19.00 Q&Afspraak

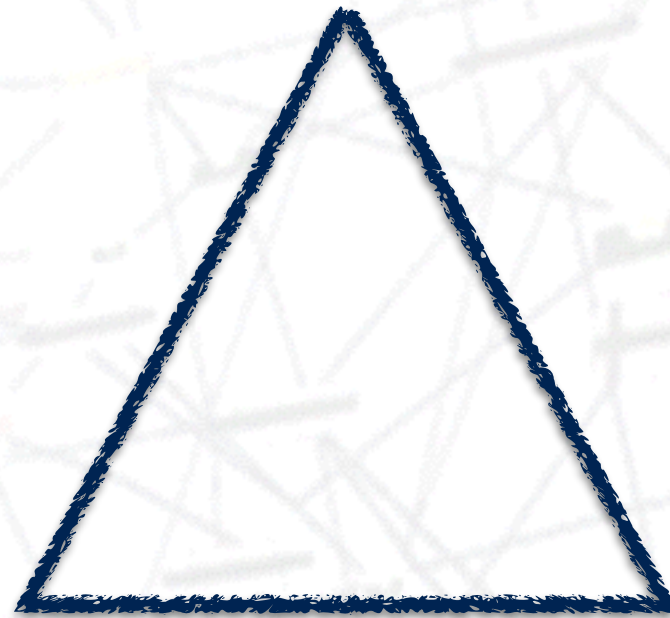
19.15 Wat ga je nu doen met open data en hergebruik?

19.40 Netwerkbeheer

20.00 naar huis

beleidsdoel

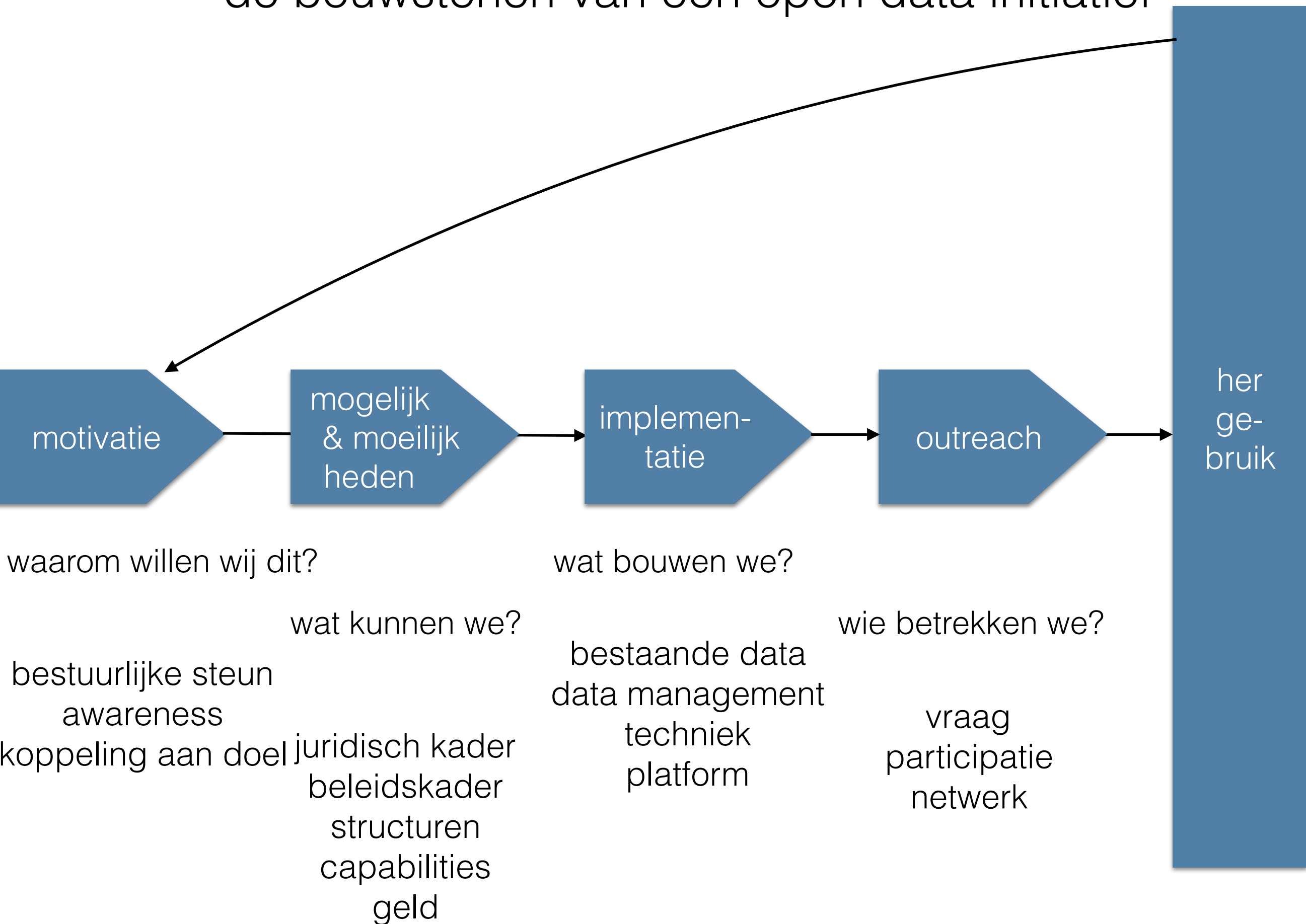
betrokkenen

open data

open data als beleidsmiddel: waar wil ik impact?

de bouwstenen van een open data initiatief

OPEN

DATA

maakt een kleine haalbare stap

in alle 4 blokken

in samenhang

als het werkt schaal je op

als het niet werkt, verander je

**een
open data
pilot**

OPEN

DATA

kiest een kleine haalbare stap

in 1 of meer blokken

al dan niet in samenhang

als 't werkt motiveer je anderen

als 't niet werkt merkt niemand dat

**een
open data
stap**

INSPIRATIELIJST

Blok **MOTIVATIE, MANAGEMENTDEKKING, COMMITMENT**

Interventie

organiseren awareness sessies open data voor collega's of bestuur

opstellen directiestuk/memo om open data tot normaal instrument te maken, open by default

analyseren organisatiestrategiestuk/beleidsplannen op aanknopingspunten waar open data een middel kan zijn om gestelde doel of resultaat te behalen: open data als beleidsinstrument

wat hebben we en wat kan er met onze data' sessies/workshops voor collega's (om zelf ook te leren met data te werken bijvoorbeeld)

voorbeelden hergebruik elders verzamelen en aan collega's/bestuur laten zien ter motivatie

een bestuurder / directie lid expliciet een wens/voorkeur tot open data laten

opendatabeleid van andere organisaties verzamelen en er argumenten en ideeën voor de eigen organisatie uithalen

open data experiment koppelen aan 1 beleids of organisatiedoel

gesprekken met middenmanagement houden om onzekerheden / zorgen op te halen, concreet te maken en weg te nemen

met samenwerkingspartners / gelijkgestemde organisaties een netwerk vormen om samen te leren/te motiveren

formuleren open data beleid, met helder brug naar algemeen beleid

Blok **ORGANISATORISCHE INBEDDING (ORG, FIN, JUR)**

Interventie

open licentie kiezen als default voor de organisatie

inkoopvoorwaarden aanpassen om zeker te gaan dat je altijd rechten op de data hebt waar mogelijk, en die niet per ongeluk laat glippen

uitzoeken en registreren op welke gegevens rechten derden rusten

opstellen dataparagraaf om in elk projectplan op te nemen zodat open data een rol als instrument krijgt in het project, en ook privacy/protectie meteen

een document opstellen waarin je voor je collega's aangeeft/uitlegt wat het dekkingsgebied en de grens van openbaarheid is

samen met een beleidsteam een open data casus schrijven, om dekking te vinden in bestaande budgetten voor transitiekosten (en niet alleen in ICT

bestaande tools over aansprakelijkheid, doelbinding en standaarden mbt open data voor collega's ontsluiten

een open data interesse team intern oprichten, met mensen uit diverse afdelingen en regelmatig met elkaar in informeel gesprek om kansen te

een beslisser aanwijzen voor openbaarheid (niet de interne datahouder, niet de jurist, maar bijv Archivaris/CIO/Informatiemanager, obv intern advies)

met overbrengers om tafel of en hoe open data het voor hen mogelijk maakt

Blok **OUTREACH**

Interventie

In kaart brengen externe stakeholders bij een taak of dataset

Starten van een LinkedIn groep om potentiële hergebruikers bij elkaar te

Organiseren informele bijeenkomst(en) met aanleverers en potentiële hergebruikers (datadrinks)

Uitwerken gebruikscasus met 1 potentiële hergebruiker

Open huis over open data: nodig mensen om een middag met je data te

Potentiële hergebruikers vragen naar hun datawensen

Indieners van eerdere (WOB/WHO/data)verzoeken vragen waarin ze interesse hebben, en hoe ze dat dan zouden willen hebben

Lokale/regionale bijeenkomsten 'scouten' waar je als archief je open data verhaal kunt/gaat introduceren, en contacten kunt leggen

Bestaande bezoekersgroepen of gebruikersgroepen uitnodigen om te kijken of en hoe ze data kunnen gebruiken

Deelnemen aan een al geplande hackathon, en daarvoor ook data meenemen/ter beschikking stellen. (bijv. accountability-hack in september?)

Hergebruiksvoorbeelden op je eigen site bij de data plaatsen, om anderen op ideeën te brengen

Relevante open data beleidsdocumenten op je site publiceren, en over

Blok **TECHNISCHE IMPLEMENTATIE**

Interventie

Data - inventarisatie maken

1 dataset publiceren

Afwegen / kiezen publicatiewijze (eigen server, hosted, github over de

bijsluiter en metadata bij een open dataset maken en publiceren

van bestaande software dataformats en exportformats vaststellen, en welke open standaarden zijn

uitzoeken welke open data van anderen mooi aanvullend zou kunnen eigen data en er op je site naar verwijzen

een "ik wil graag deze data" knop op je site plaatsen

een "deze data klopt denk ik niet " knop op je site plaatsen

een selectie en publicatieritme opstellen

een data team vormen voor alle interne en externe vragen

een data publicatieplatform inrichten

in de IT planning voor de komende jaren de open data kansen aanvro wanneer wordt software vervangen, wanneer een datamagazijn etc:)

een netwerk vormen met technische teams van gelijksoortige organis samen te leren / te werken

een account aanmaken op data.overheid.nl en daar verwijzingen naar data toevoegen en beheren

What is an action?

1. YOU can do it (it is not enough to imagine someone else doing it...)
2. It requires no big funding
3. It can be done in an hour, a day or a week
4. It doesn't have to be novel (it can be copied, tweaked and repeated)

GEKOZEN INTERVENTIES

MASTERCOURSE I OPEN DATA & HERGEBRUIK

Voornaam	Achternaam	Organisatie	Interventie
Han	Adriaans	De Domijnen / Gemeente Sittard-Geleen	Standaardisatie van de archieftoegangen ten behoeve van de website cq beschikbaarstelling.
Martin	Jochems	Gemeente Apeldoorn	Helder beeld van de informatiebehoefte van horecaondernemers om evenementen te kunnen organiseren en de effectieve vertaling hiervan naar open data.
Taede	Smedes	Gemeente Hoogezand-Sappemeer	1. De gevraagde genealogie dataset zo 'laagdrempelig' mogelijk publiceren en leveren aan Bob Coret; 2. Een account aanvragen voor data.overheid.nl
Daan	Staudt	Gemeente Zaanstad	Buiten de organisatie op zoek gaan naar de behoefte aan een concrete dataset.
Hade	Mugie	Gemeente Zeist	1. In gesprek gaan met de man die fouten doorgeeft in het grafregister. Waarom doet hij dat? Wat wil hij? 2. Het grafregister publiceren.
Francis	van den Berg	Historisch Centrum Overijssel	Het organiseren van workshops "Wat hebben we en wat kan er met onze data". Voor collega's.
Bert	Nielsen	Historisch Centrum Overijssel	Het organiseren van workshops "Wat hebben we en wat kan er met onze data". Voor collega's.
Aty	de Groot	ICTU	Het gebruik van het openbaar register als open data set
Diana	Teunissen	Nationaal Archief	1. Open data uitnutten als 'imagobuilder'; 2. Dienstverlening ten behoeve van hergebruikers specificeren.
Petra	Helwig	Nationaal Archief	Proef met onze eigen project- of financiële data.
Dick	Bunskoeke	Provincie Drenthe	Potentiele hergebruikers vragen naar datawensen.
Ko	Niestijl	Provincie Groningen	Op basis van de behoefte een dataset met monumenten samenstellen met door de aardbevingen beschadigde
Wouter	Bessems	Provincie Noord-Holland	Het benoemen van een open data ambassadeur / opdrachtgever in de organisatie.
Marcel	Romano	Provincie Utrecht	1. Inventariseren van informatievragen bij de provincie (wob-verzoeken); 2. Beleid adviseren inzake informatiebehoefte klant.
Laura	Koopmans	Stadsarchief Amsterdam	Het maken van een plan hoe open data ingezet kan worden, kan bijdragen aan de doelstelling van het kenniscentrum /
Sofie	Bustraan	Stadsarchief Amsterdam	Het maken van een plan hoe open data ingezet kan worden, kan bijdragen aan de doelstelling van het kenniscentrum /
Marjoleine	Houben	Stadsarchief Rotterdam	A. uitzoeken wat mag met open data en waarom; B. Praten met potentiële gebruikers van open data. C. In kaart brengen technische knelpunten (wat is nodig?).
Hildo	van Engen	Streekarchief Langstraat Heusden Altena	Formuleren van beleid m.b.t. open data en who.
Mariska	Heijmans	Streekarchief Langstraat Heusden Altena	Formuleren van beleid m.b.t. open data en who.
Annemieke	Nijdam	Tresoar	Een inventarisatie van datasets in de eigen collectie (en indirect van leveranciers).
Martha	Kist	Tresoar	In gesprek gaan met stakeholders en doelgroepen van het Waddenknooppunt. Op zoek naar datawensen.
Hans	Laagland	Tresoar	Inzicht verkrijgen in data, formats en standaarden van landelijke infrastructuur om deze te kunnen verbinden met de themawebsite over de Wadden.
Cees	de Groot	Waterlands Archief	1. Hebben wij onvertaalde Latijnse charters in huis? 2. leraren Latijn benaderen of zij belangstelling hebben deze te laten vertalen door leerlingen.
Mathilde	Kors	Waterlands Archief	1. Hebben wij onvertaalde Latijnse charters in huis? 2. leraren Latijn benaderen of zij belangstelling hebben deze te laten
Angelique	Groenewegen	Zeeuws Archief	1. Een open data experiment koppelen aan een beleids- of organisatiedoel; 2. Formuleren open data beleid met een brug
Redmer	Alma	Drents Archief	n.t.b.
Anastassia	Adriaanse	Gemeente Ede	n.t.b.
Herman	Bongenaar	Gemeente Zaanstad	n.t.b.
Rob	van der Velde	Provincie Groningen	n.t.b.
Marielle	Jansen ten Berge	Provincie Utrecht	n.t.b.
Milco	te Hofstee	Tweede Kamer	n.t.b.

START →

iets nieuws leren door het te proberen

er was eens een middelgrote Europese stad...

PUSH
HERE

Aan de slag.....en toen?

TO
OPEN

WATSKEBUURT?!

1. Wat was je interventie?

4. Wat heb je gedaan?

3. Wat heb je bereikt?

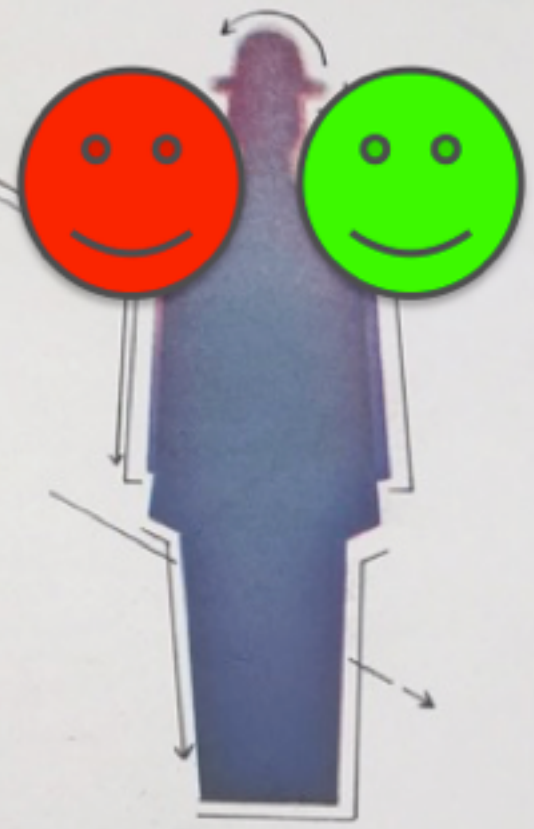
4. Wat ging goed en wat niet?

5. Je belangrijkste inzicht?

BEWEGING

WAT HOUDT JE TEGEN?

WANNEER KOM JE IN BEWEGING?

'communicatie' zegt nee

collega ziek

START →

reorganisatie

nieuwe bezuinigingen

de taaiheid van alledag

de verander 'knoppen'

- cultuur
- structuren
- systemen
- managementstijl
- strategie
- mensen

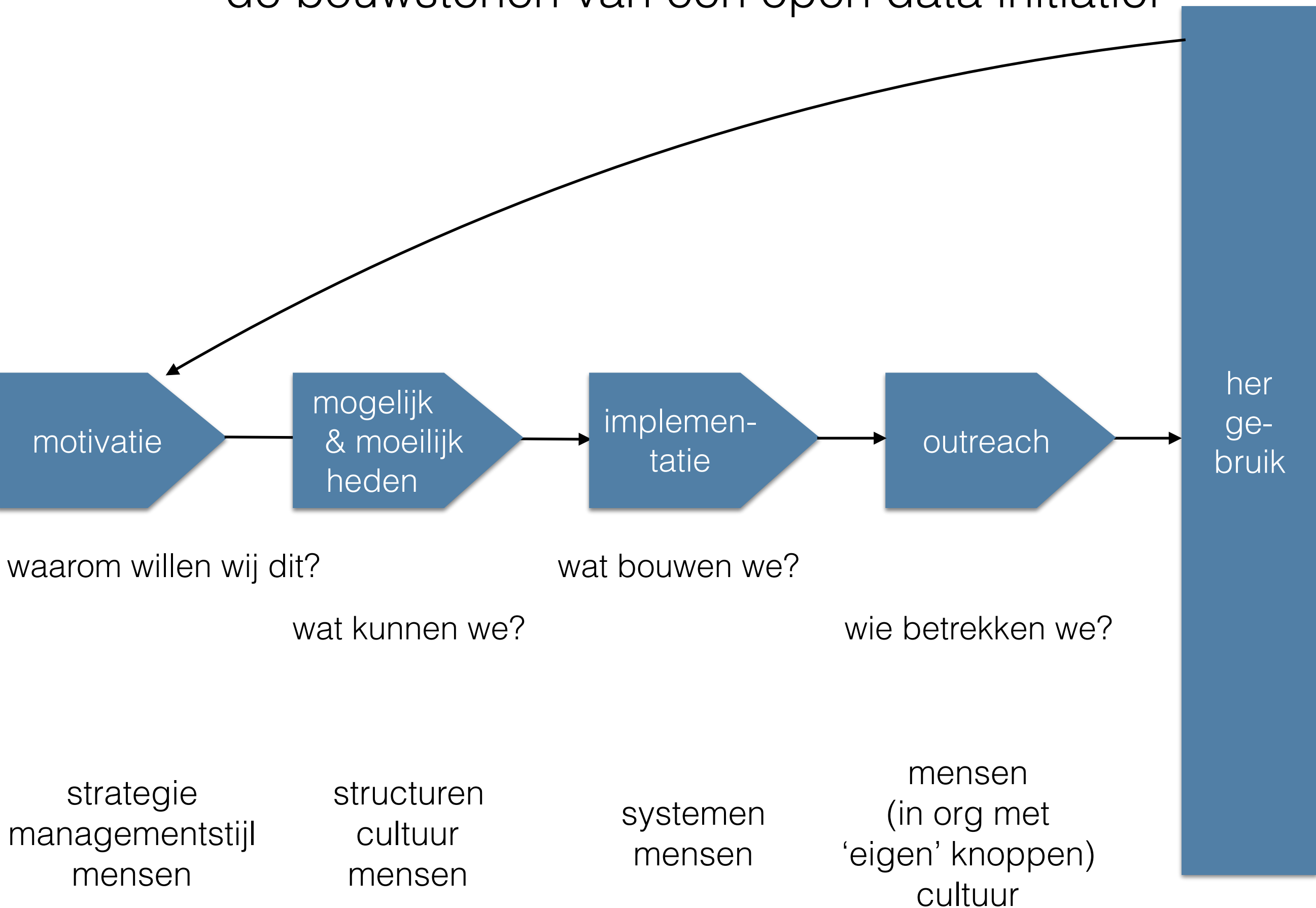

stabiliteit is het doel

omdat wij zo
veranderlijk zijn

de bouwstenen van een open data initiatief

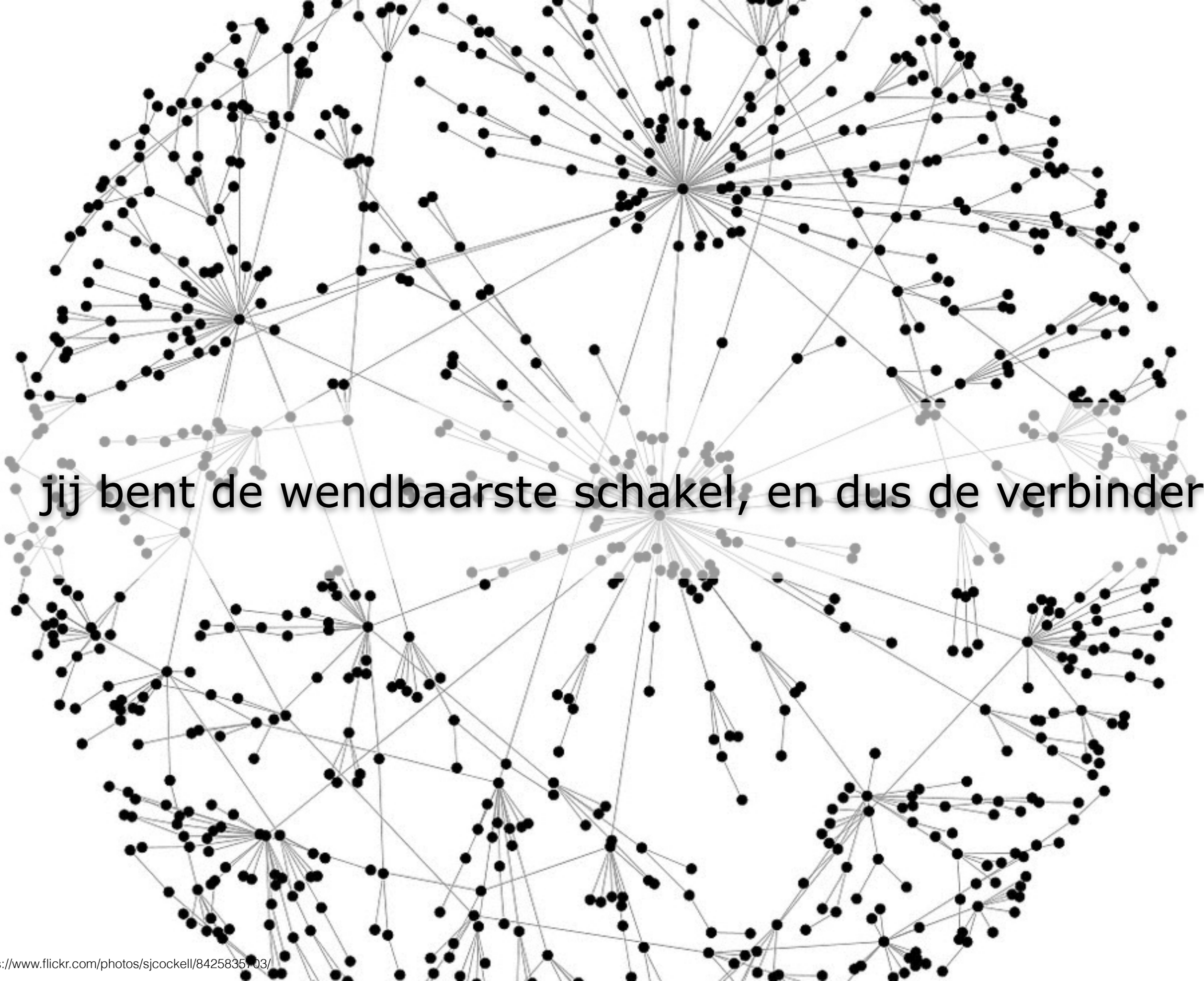

er was eens een middelgrote Europese stad...

jij bent de wendbaarste schakel, en dus de verbinder

VANMIDDAG

17.30 Tom Kunzler

VANAVOND

18.00 Eten

19.00 Q&Afspraak

19.15 Wat ga je nu doen met open data en hergebruik?

19.40 Netwerkbeheer

20.00 naar huis

PUSH
HERE

Verder aan de slag.....en nu?

TO
OPEN

Archief

MASTERCOURSE OPEN DATA & HERGEBRUIK

KANSEN VOOR DE VERANDERENDE ARCHIEFFUNCTIE

Zullen we samen...

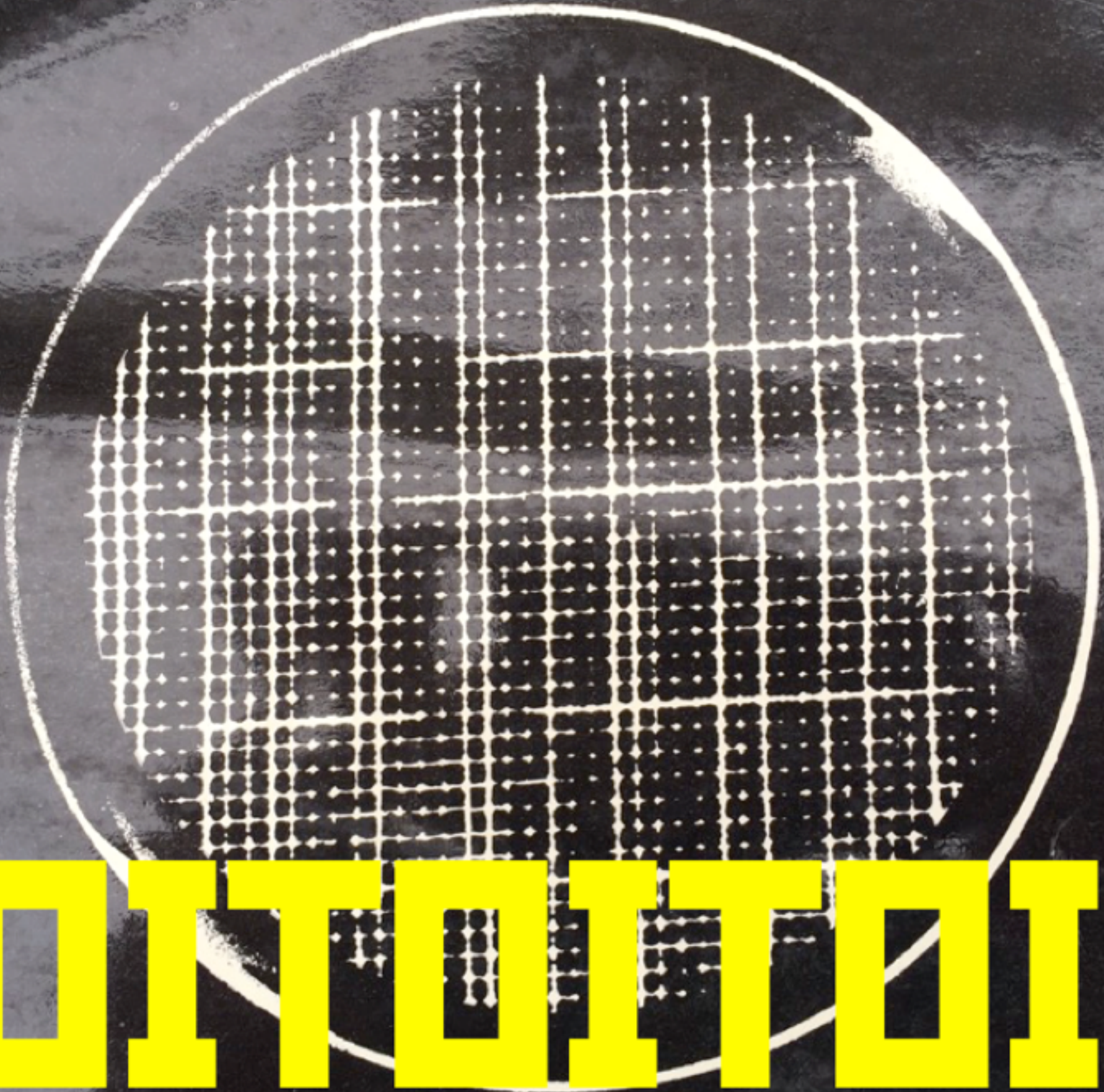

ΤΟΙΤΟΙΤΟΙ!

1-12 Manifest Archiefinnovatie

ontmoetingen?

<https://www.meetup.com/Open-Data-Drinks-Nederland/>

plek om documenten te delen?

hoe blijven wij verbonden?

lijst om verhalen en vragen te delen?

openarchieven@opengesprekken.nl

BEDANKT!

20.00 naar huis

